

**CENTER FOR FINANCIAL-ECONOMIC RESEARCH
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

CERTIFICATE OF PARTICIPATION СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Чіков Ілля Анатолійович

**взяв участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції
«Перспективні напрямки розвитку економіки,
фінансів, обліку та права: теорія і практика»**

**International scientific-practical conference
«Perspective directions of development of economics,
finance, accounting and law: theory and practice»**

Директор Центру фінансово-економічних
наукових досліджень

Щербак В. Д.

12 лютого 2020 р.
February 12, 2020

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

**ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**PROGRAM OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND LAW:
THEORY AND PRACTICE**

**12 лютого 2020 р.
February 12, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**Програма міжнародної науково-практичної конференції
“Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права:
теорія і практика”**

**РОЗКЛАД РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ
12 лютого 2020 рік**

Україна, 36003, м. Полтава, вул. Європейська 60-А, 5 поверх, Конференц-зал

09.00 – 09.30	Реєстрація учасників міжнародної науково-практичної конференції
09.30 – 10.00	Відкриття та пленарне засідання
10.00 – 13.00	Секційні засідання
13.00 – 14.00	Перерва на обід
14.00 – 17.00	Продовження роботи секційних засідань
17.00 – 17.30	Пленарне засідання, закриття конференції

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на секційному засіданні – 4 хвилини.

Для запитань – до 3 хвилини.

СЕКЦІЯ 1 ||||
SECTION 1

ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ
ECONOMICS OF TRADE AND SERVICES

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Круглова О. А. канд. екон. наук, професор кафедри економіки та управління,
Харківський державний університет харчування та торгівлі,
Козуб С. О. аспірант кафедри економіки та управління, Харківський
державний університет харчування та торгівлі

СЕКЦІЯ 2 ||||
SECTION 2

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES

ФОРМУВАННЯ КЛІЄНТООРІЄНТОВАНОЇ СЕРВІСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Антошкова Н. А. викладач кафедри готельно-ресторанного та туристичного
бізнесу, Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут

МОДЕЛЬНОЕ ОПИСАНИЕ ОБЩИХ ФУНКЦИЙ УПРАВЛЕНИЯ С
ПОЗИЦИИ СИСТЕМНОГО АНАЛИЗА

Кайдановский С. П. старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета,
анализа и аудита, Брестский государственный технический университет

ТРЕХМЕРНАЯ МАТРИЦА СИСТЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ
ЖИЗНЕСПОСОБНОСТИ КОММЕРЧЕСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

Кайдановский С. П. старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета,
анализа и аудита, Брестский государственный технический университет

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИМИ КОМПАНІЯМИ УКРАЇНИ

Ляшук К. П. викладач кафедри маркетингу та менеджменту, Хмельницький
кооперативний торговельно-економічний інститут

ПРИМЕНЕНИЕ НОВЫХ ПОДХОДОВ К УПРАВЛЕНИЮ
ФИНАНСОВЫМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НА СОВРЕМЕННОМ
ПРОМЫШЛЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ

Митрофанова Г. В. старший преподаватель кафедры экономика, Гомельский
государственный технический университет им. П. О. Сухого

МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Чіков І. А. аспірант, асистент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики, Вінницький національний аграрний університет

СЕКЦІЯ 3

SECTION 3

**СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
WORLD AGRICULTURE AND
INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS**

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕТОРГОВОГО СОТРУДНИЧЕСТВА СО ШВЕЙЦАРИЕЙ

Тавгень Е. О. магистр экономических наук, научный сотрудник Центра мировой экономики, Институт экономики НАН Беларуси

СЕКЦІЯ 4

SECTION 4

**ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ
ECONOMICS OF INDUSTRY**

БЕЛАРУСЬ И УКРАИНА – РЫНОК ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Лизакова Р. А. канд. экон. наук, доцент, доцент кафедры теоретической и прикладной экономики, Барановичский государственный университет

СЕКЦІЯ 5

SECTION 5

**ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND
EXCHANGE ACTIVITIES**

ХАРАКТЕРИСТИКА АСОРТИМЕНТУ СЕРВЕТОК ВОЛОГИХ, ЩО ПЕРЕДСТАВЛЕНІ НА РИНКУ М. ПОЛТАВА

Бідна К. А. здобувач вищої освіти, Вищий навчальний заклад Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”,

Кириченко О. В. к. т. н., доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, Вищий навчальний заклад Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”,

Гнітій Н. В. старший викладач кафедри товарознавства біотехнології, експертизи та митної справи, Вищий навчальний заклад Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Програма
Міжнародної науково-практичної конференції**

12 лютого 2020 р.

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.

Технічний редактор: Нестеренко В. О.

Художній редактор: Михайленко К. В.

Коректор: Остаповець Н. М.

Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 10.02.2020 р. Формат 60x90/16

Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 0,4

Гарнітура Times New Roman.

Наклад 50 примірників. Зам. № 8899

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.

Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364 від 07.01.2007 р.

36000, м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF ECONOMICS,
FINANCE, ACCOUNTING AND LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**12 лютого 2020 р.
February 12, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT
OF ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND
LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**12 лютого 2020 р.
February 12, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 лютого 2020 р.): у 5 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 1. 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика” з:

Брестский государственный технический университет
Вищий навчальний заклад Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі
Вінницький національний технічний університет
ВП НУБіП України “Ірпінський економічний коледж”
Гомельский государственный технический университет им. П. О. Сухого
ДВНЗ “Донецький національний технічний університет”
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника”
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”
Державний університет “Житомирська політехніка”
Дніпровський державний технічний університет
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Донбаська державна машинобудівна академія
Донецький державний університет управління
ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”
Житомирський національний агроекологічний університет
Западно-Казахстанский аграрно-технический университет им. Жангир хана
Інститут економіки НАН Беларуси
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки промисловості Національна академія наук України
Інститут управління і права
Київський національний університет технологій та дизайну
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Київський національний торговельно-економічний університет
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського
Львівський національний університет імені Івана Франка
Миколаївський національний аграрний університет
Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем’янчука
Міжрегіональна академія управління персоналом
Мукачівський кооперативний торговельно-економічний коледж
Навчально-науковий інститут економіки та бізнесу
Національний центр законодавства и правовых исследований Республики Беларусь
Національна академія внутрішніх справ
Національна академія державного управління при Президентіві України
Національна академія правових наук України
Національна академія Служби безпеки України
Національний авіаційний університет
Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського”
Національний університет “Львівська політехніка”
Національний університет “Острозька академія”
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет водного господарства та природокористування
Національний університет харчових технологій
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
НУ “Запорізька політехніка”

Одеський національний економічний університет
Одеський національний політехнічний університет
Полтавський інститут бізнесу
Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
ПрАТ “Укртрансффта” НАК “Нафтогаз України”
Сумський національний аграрний університет
Тернопільський національний економічний університет
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Український державний університет залізничного транспорту
Український науково-дослідний інститут гірського лісівництва імені П. С. Пастернака
Університет державної фіскальної служби України
Університет митної справи та фінансів
УО “Барановичский государственный университет”
УО “Брестский государственный университет им. А.С. Пушкина”
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Харківський національний університет внутрішніх справ
Харківський національний університет міського господарства імені Олексія Бекетова
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Черкаський державний бізнес коледж
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; національної безпеки та оборони в умовах кризових явищ; економіки сільського господарства і АПК; економіки торгівлі та послуг; економіки промисловості; економіки природокористування; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; розвитку продуктивних сил і регіональної економіки; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; маркетингу; менеджменту; публічного управління та адміністрування; правового забезпечення державного управління та місцевого самоврядування; історії та теорії держави та права, філософії права; конституційного права, муніципального права; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права; господарського права та процесу; трудового права та права соціального забезпечення; екологічного, земельного та аграрного права; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб’єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ SECTION 1. ECONOMICS OF TRADE AND SERVICES	6
<i>Круглова О. А., Козуб С. О.</i> РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	6
СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 2. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	7
<i>Антошкова Н. А.</i> ФОРМУВАННЯ КЛІЄНТООРІЄНТОВАНОЇ СЕРВІСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	7
<i>Болотова В. В.</i> МОТИВИ ТА ЦІЛІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	9
<i>Бурківська К. Є.</i> УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ: МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПОНЯТТЯ.....	11
<i>Гурська Л. Л., Петрунь Б. Д.</i> ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	13
<i>Гордієнко Л. О.</i> УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	15
<i>Заборовець К. Г.</i> ЛОГІСТИЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ СТРАТЕГІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	19
<i>Захарченко В. І., Мельниченко Д. О.</i> ОЦІНКА РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ В ПРОЦЕСІ ЙОГО РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ	21
<i>Ivasiv I. I., Metoshop I. M.</i> FEATURES OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT IN SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES	23
<i>Кайдановский С. П.</i> МОДЕЛЬНОЕ ОПИСАНИЕ ОБЩИХ ФУНКЦИЙ УПРАВЛЕНИЯ С ПОЗИЦИИ СИСТЕМНОГО АНАЛИЗА.....	26

Кайдановский С. П. ТРЕХМЕРНАЯ МАТРИЦА СИСТЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЖИЗНЕСПОСОБНОСТИ КОММЕРЧЕСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ	28
Ковбаса О. М., Осадчий А. В., Мартиненко Е. С. УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	31
Лузан Є. С. ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	33
Ляшко В. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ	36
Ляшук К. П. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИМИ КОМПАНІЯМИ УКРАЇНИ	40
Митрофанова Г. В. ПРИМЕНЕНИЕ НОВЫХ ПОДХОДОВ К УПРАВЛЕНИЮ ФИНАНСОВЫМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НА СОВРЕМЕННОМ ПРОМЫШЛЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ	42
Осадчий В. В. РОЛЬ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ	44
Порхун М. І., Молозовенко А. В. ЩОДО ВИЗНАЧЕНЬ СУТНОСТІ ПОНЯТЬ “УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ”	46
Подольська Ю. А. ТРУДОВІ РЕСУРСИ АГРОЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА І УПРАВЛІННЯ ПІДВИЩЕННЯМ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ	49
Чіков І. А. МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	53
Хоронько О. С. СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЛІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	55

УДК 330.131.5

Чіков І. А.

аспірант,

асистент кафедри комп'ютерних наук та
економічної кібернетики,

Вінницький національний аграрний університет

Науковий керівник:

Коляденко С. В.

д-р. екон. наук, проф., завідувач кафедри

комп'ютерних наук та економічної кібернетики,

Вінницький національний аграрний університет

МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Конкуренція є важливим елементом сучасної економіки. Формування та підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств є пріоритетним завданням розвитку економіки країни.

Існування такого явища як конкуренція, спонукає товаровиробників покращувати якість своєї продукції, ефективніше використовувати наявні ресурси, активізувати інноваційну діяльність, дозволяє найповніше задовольняти потреби споживачів і виступає механізмом “стримування” контролюючи виробничу потужність учасників ринку.

Результати досліджень теоретико-методологічних та методичних аспектів оцінки конкурентоспроможності підприємства висвітлено в наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема А. Воронкової, А. Левицької, М. Маліка, Г. Азоева, В. Д. Базилевича, М. Портера, В. Сахно, Р. Фатхутдінова, Ж.-Ж. Ламбена та інших.

Метою нашого дослідження є систематизація методів щодо оцінки конкурентоспроможності аграрних підприємств.

Оцінка конкурентоспроможності підприємства є складним і багатофакторним завданням, яке зводиться до інтерпретації і оцінки системи показників, які характеризують різні сторони діяльності підприємства, що формують його конкурентоспроможність [1].

На основі теорії ефективної конкуренції, розробленої вітчизняними вченими М. Маліком та О. Нужною [2], було створено методику оцінки рівня конкурентоспроможності. В основу даного методу покладена оцінка трьох груп показників, рис. 1.

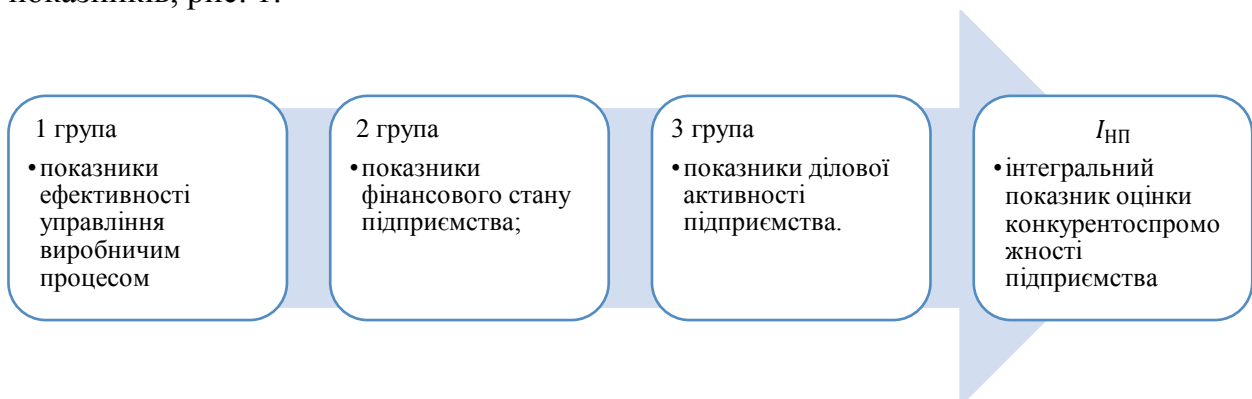

Рис. 1. Групи показників для оцінки конкурентоспроможності підприємства

Джерело: складено автором за даними [1, 2, 6]

Даний метод є найбільш поширеним методом визначення рівня конкурентоспроможності підприємств, так як його досить легко використовувати на практиці. Застосування методу не потребує використання великого масиву вхідної інформації, а також дозволяє швидко оцінити стан підприємства на ринку, визначити його сильні і слабкі сторони підприємства.

Таблиця 1

Підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємств

Назва групи підходів	Опис групи підходів	Назва методу
Матричні	Полягають у визначенні кількісного значення інтегрального рейтингового показника розвитку окремого підприємства або у графічному визначенні його позиції за певними параметрами, а також дають змогу здійснити аналіз окремих аспектів діяльності підприємства, середовища функціонування, ринкової позиції; визначити основні напрями подальшого розвитку.	1. Матриця “Бостонської консалтингової групи” (БКГ). 2. Матриця І. Ансоффа. 3. Матриця МакКінсі. 4. Матриця конкурентних стратегій М. Портера. 5. Матриця Томпсона – Стрікланда. 6. SWOT-аналіз. 7. SPACE-аналіз. 8. STEP-аналіз.
Графічні	Забезпечують наочність сприйняття кінцевих результатів оцінки, інтерпретованих у графічних об’єктах (рисунок, графіках, діаграмах тощо), щодо наведення відповідних розрахунків та логічних висновків.	1. Графіки порівнянь. 2. Аналітичні графіки. 3. Ілюстративні графіки. 4. Діаграми. 5. Картограми. 6. Картодіаграми. 7. Моделі розвитку, засновані на теорії життєвого циклу
Індекси	Базуються на комплексній характеристиці відносної зміни елементів розвитку підприємства у часі, просторі або порівняно з еталоном, які внаслідок наявності функціональної залежності між ними представлені системою взаємопов’язаних показників за принципом представлення інтегрального результату через його складові.	1. Метод, що ґрунтується на визначенні конкурентоспроможності продукції. 2. Метод, що ґрунтується на теорії ефективної конкуренції. 3. Метод, що ґрунтується на визначенні сили реактивної позиції. 4. Метод, що ґрунтується на теорії рівноваги фірми та галузі. 5. Метод інтегральної оцінки. 6. Метод бенчмаркінгу
Аналітичні	Базуються на здійсненні розрахунково-аналітичних операцій з вхідними даними. При цьому залежно від конкретної методики аналізу застосування цих методів може передбачати як прості арифметичні операції, так і досить складні розрахунки.	1. Метод різниць. 2. Метод рангів. 3. Метод балів. 4. Методи експертної оцінки. 5. Системи диференційних рівнянь.

Джерело: узагальнено автором за даними [1, 2, 4, 5]

Диференціація методів оцінки конкурентоспроможності підприємства зумовлена використанням різних критеріїв та цілей проведення оцінки. У зв’язку з тим, що кожен підхід має свої переваги та недоліками, а також залежність об’єкта оцінки від галузевої приналежності, варто підходити до цього питання комплексно – застосовувати систему методів для більш повної оцінки конкурентоспроможності підприємства з урахуванням особливостей його господарської діяльності.

Список літератури

1. Реутов В., Вельгош Н. Управление конкурентоспособностью: монография. Симферополь: Таврия, 2005. 200 с.
2. Малік М. Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми: монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2007. 270 с.
3. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2009. 400 с.

4. Швед Т. В., Біла І. С. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. *Економіка і суспільство. Економіка та управління підприємствами*. 2017. № 8. С. 405 – 410.

5. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: монографія / за заг. ред. О. Янкового. О.: Атлант, 2013. 470 с.

6. Кваша С. Конкурентоспроможність вітчизняної аграрної продукції в умовах вступу України до СОТ. *Економіка України*. 2003. № 10. С. 79 – 86.

УДК 658:332.2

Хоронько О. С.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”, Сумський національний аграрний університет

СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЛІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Аналіз інтенсивності використання землі спрямований на оцінку, діагностику та пошук нових критеріїв для модифікації і переорієнтування (коригування) оперативних планів СФГ “Урожай” у випадку зміни впливу зовнішнього і внутрішнього середовища з метою вироблення дієвих ефективних управлінських рішень в умовах визначеності, невизначеності, конфлікту та ризику.

Проведемо аналіз розміру і складу сільськогосподарських угідь СФГ “Урожай”.

Таблиця 1

Динаміка розміру і складу сільськогосподарських угідь

Види угідь	2015 р.		2016 р.		2017 р.		2018 р.		Відхилення 2018 р. від 2015 р.	
	Площа, га	Питома вага, %	Площа, га	Питома вага, %	Площа, га	Питома вага, %	Площа, га	Питома вага, %	га	%
Рілля	9263	95,5	9235	95,5	9189	94,4	9189	94,4	-74	-0,8
Сінокоси	224	2,3	224	2,3	520	5,4	520	5,4	+296	+132,1
Пасовища	21	2,2	214	2,2	21	0,2	21	0,2	-193	-90,2
Разом с-г угідь	9701	100,0	9673	100,0	9730	100,0	9730	100,0	+29	+0,3
в т.ч. орендованої землі	9651	99,5	9623	99,5	9680	99,5	9680	99,5	+29	+0,3

Структура сільськогосподарських угідь за період з 2017 до 2018 року зазнала змін. Загалом їх площа збільшилася на 29 га і складає 100,3 % від площі 2015 року. Це збільшення площі сільськогосподарських угідь обумовлене, збільшенням площі сінокосів та зменшення пасовищ – на 93 га, і на жаль ріллі на 74 га.

Господарське використання землі визначається і забезпечується розміщенням сівозмін і розподілу площі ріллі під сільськогосподарські культури. Групи культур, які висівають в СФГ “Урожай” – це кормові і товарні, зернові і технічні.

З табл. 2 можна зробити наступні висновки: загальна посівна площа зменшилась на 74 га або на 0,8 % на $\pm 14,8$ % відбулися структурні зміни, це відбулося за рахунок збільшення питомої ваги на 6,3 % соняшнику, на 8,1 % цукрового буряку та зменшення на 10,5 % сої та 2,7 % зернових культур; з 2017 року з сівозміни виведено сою, а з 2016 року після 2-х річної перерви введено посіви цукрових буряків.